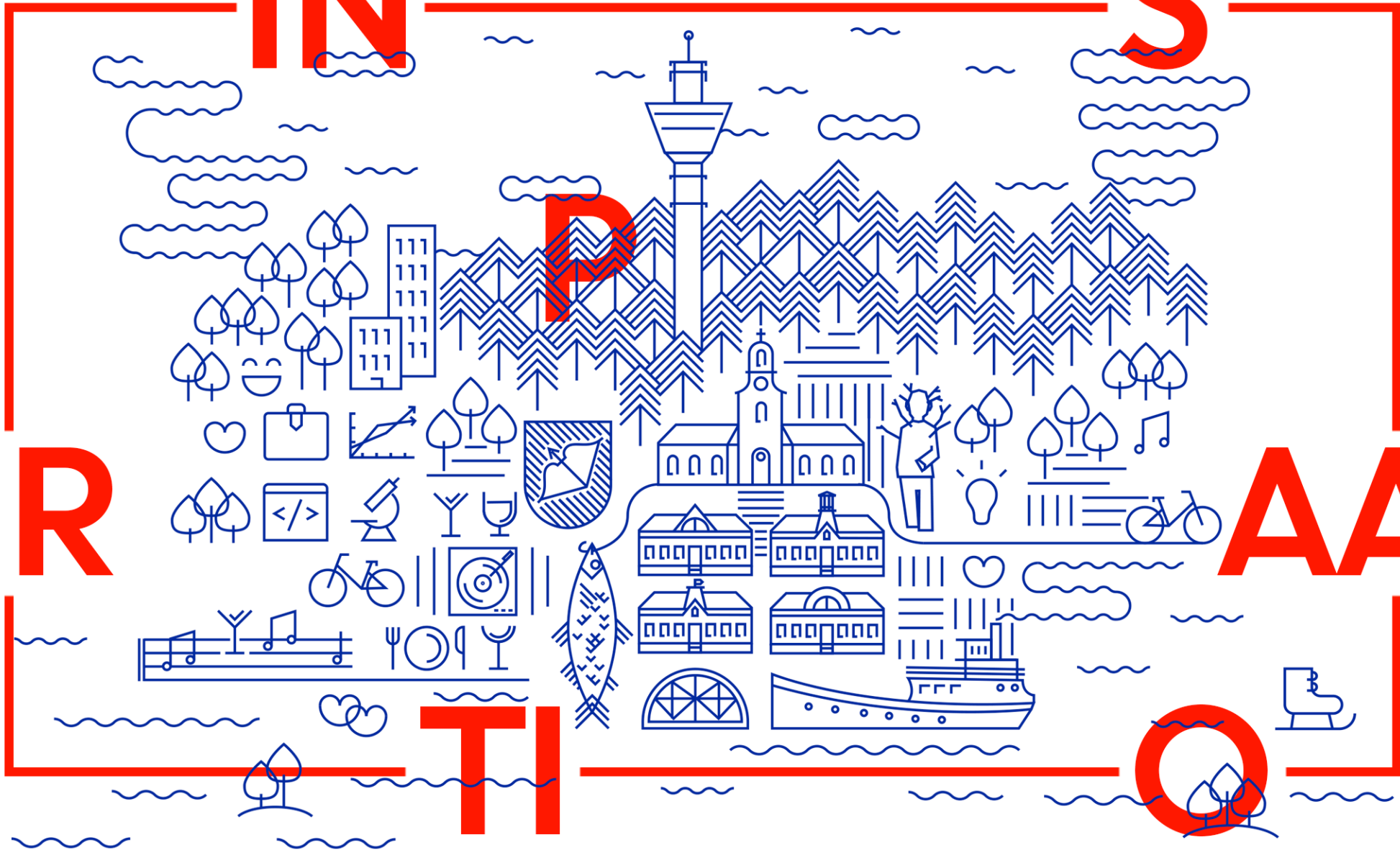

**TÄÄLLÄ INSPIRAATIO
ON LUONNONVOIMA**

KUOPIO

IR

Tiedon visualisointi ja kuvitus viemässä hyvinvointia eteenpäin-hyvinvointitavoitteet

hyvinvointikoordinaattori Katja Maksimainen

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö

1.11.2018

Hyvinvointikertomus vuosille 2018-2021

- Hyvinvointikertomus kokoaa oleellisen hyvinvointitiedon suunnittelua ja päätöksentekoa varten.
- Kerran valtuustokaudessa kootaan laaja (=pidemmän aikavälin tarkastelu) hyvinvointikertomus ja vuosittain arvioidaan hyvinvointikertomuksen toteutumista (vuosiraportti).
- Hyvinvointikertomus on eri hallinnonalojen asiantuntijoiden (Kuopiossa hyvinvointiryhmä ja valmisteleva ryhmä) yhdessä työstämä asiakirja.

Laajan hyvinvointikertomuksen sisältö

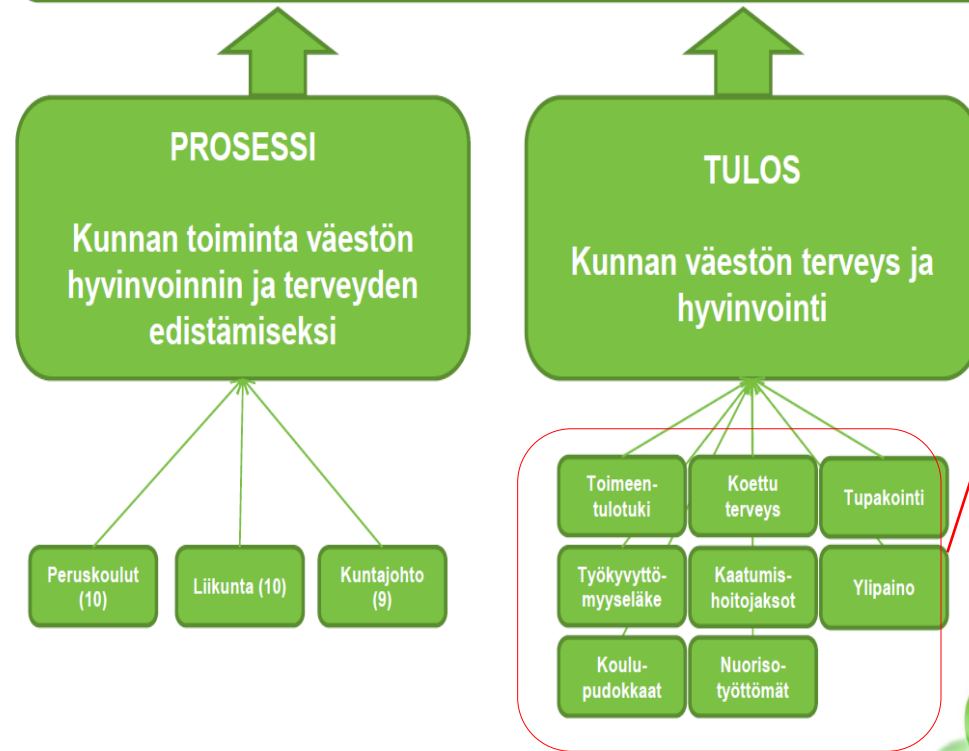
- **Osa I:** kuopiolaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilan kehitys vuosina 2013-2016, niihin vaikuttavat tekijät sekä arvio toteutuneesta hyvinvoinnin edistämisestä.
- **Osa II** hyvinvointisuunnitelma: suunnitelma kuopiolaisten hyvinvoinnin edistämisestä: Painopisteet, **hyvinvointitavoitteet**, toimenpiteet, vastuutahot ja resurssit sekä arviointimittarit seuraavalle valtuustokaudelle **2018-2021**.
- **Osa III** valtuustokäsittely: suunnitelman valtuustohyväksyntä.

HYVINVOINTITAVOITTEET 2018-2021

- pohjautuvat hyvinvointikertomukseen, jossa arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa, siihen vaikuttavia tekijöitä ja arvioidaan toteutettuja toimenpiteitä.
- arvioinnin pohjalta on tunnistettu kehittämiskohteita ja ne on asetettu hyvinvointitavoitteiksi.
- tärkeää ovat käytännön toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi ja näiden huomioiminen talous- ja toimintasuunnitelmassa.
- hyvinvointitavoitteet ovat linjassa HYTE-kertoimien ja kaupungin strategian kanssa

Kuopion hyvinvointitavoitteet ovat linjassa tulevan **kunnan** hyte-kertoimen kanssa:

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiskerros

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Mitataan muutosta:

1. Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista
2. Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista
3. Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista
4. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 -24-vuotiaat
5. Nuorisotyöttömät
6. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 -64-vuotiaat
7. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 -64-vuotiaat
8. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä

Hyte-kerros: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa.(THL)

Kuopion hyvinvointitavoitteet ovat linjassa tulevan **kunnan** hyte-kertoimen kanssa:

Perusopetus

- Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään koulussa kolmen vuoden välein
- Opettajien, psykologin ja kuraattorin henkilöstömitoitus suhteessa oppilasmäärään
 - Vähintään 16 tuntia viikossa työskentelevien opettajien lukumäärä/100 oppilasta
 - Koulupsykologin työpanos/100 oppilasta
 - Koulukuraattorin työpanos/100 oppilasta
- Häiriöiden ja ongelmatilanteiden ehkäisy, puuttuminen ja seuranta
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulun tasolla
- Koulussa on yhteisesti sovittu käytäntö tai menettelytapa koulutapaturmien ennaltaehkäisemisestä.
- Koulupäivän liikuntaa lisäävien toimenpiteiden toteuttaminen
- Oppilaita aktivoidaan koulumatkaliikuntaan
- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
- Kouluruokailun järjestämisessä tehtävä yhteistyö ja kouluruokailusuosituksen noudattaminen
- Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta (Valtion ravitsemusneuvottelukunta 20017) koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.
- Koulun opetussuunnitelmassa kuvataan kouluruokailun järjestämisessä tehtävä yhteistyö ruokailusta vastaavan keittiöhenkilökunnan kanssa.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiskerros

PROSESSI

Kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Peruskoulut
(10)

Liikunta
(10)

Kuntajohto
(9)

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

TULOS

Kunnan väestön terveys ja hyvinvointi

Toimeen-
tulotuki

Koettu
terveys

Tupakointi

Työkyvyttö-
myyseläke

Kaatumis-
hoitojaksot

Ylipaino

Koulu-
pudokkaat

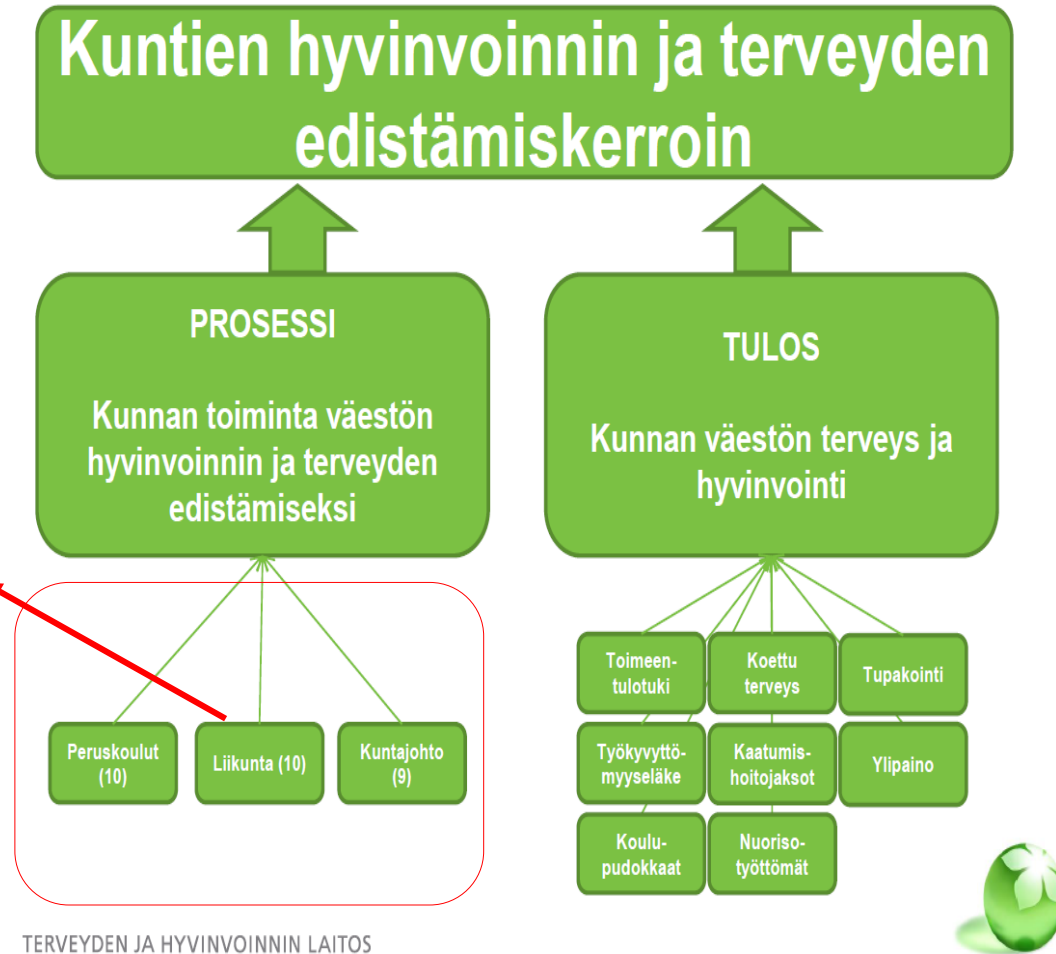
Nuoris-
työttömät

Kuopion hyvinvointitavoitteet ovat linjassa tulevan **kunnan** hyte-kertoimen kanssa:

Liikunta

- Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden ja liikuntapalvelujen käytön seuranta ja raportointi luottamushenkilöjohtossa
 - Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta seurataan vähintään joka toinen vuosi
 - Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa
- Kuntalaisten ja liikuntatoimen välisen yhteistyön toteuttaminen esim. asiakaspalautteet
 - Liikuntaseurojen ja yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin kokoontuu säännöllisesti
 - Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous järjestetään säännöllisesti
 - Kunta toteuttaa liikuntapaikkojen tai -palveluiden käyttäjille asiakaspalautekyselyjä vähintään joka toinen vuosi
- Kunnassa järjestetyt liikkumisryhmät ja liikuntaneuvonta
 - Kohdennettuja liikkumisryhmiä järjestetään liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella olevat lapset ja nuoret
- Liikunnan poikkihallinnollisen yhteistyön toteuttaminen kunnassa
 - Viimeksi laadittuun kunnan hyvinvointikertomukseen sisältyy kuvaus kuntalaisten liikunta-aktiivisuudesta
 - Kunnassa on määritetty, mikä hallintokunta koordinoi terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa kokonaisuutena.
 - Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat ovat osallistuneet lautakuntapäätösten vaikutusten ennakkoarviointiin (EVA).
 - Kunnassa toimii poikkihallinnollinen työryhmä, jossa käsitellään liikunnan edistämistä

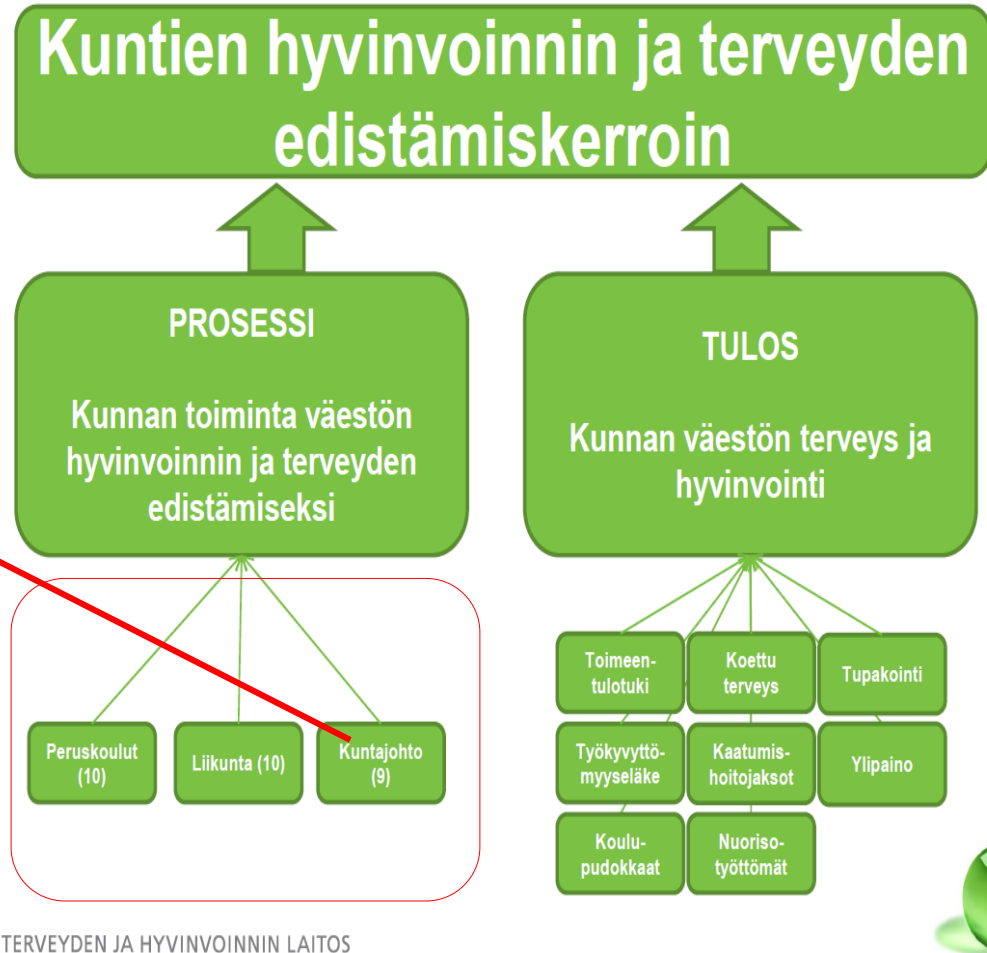

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Kuopion hyvinvointitavoitteet ovat linjassa tulevan **kunnan** hyte-kertoimen kanssa:

Kuntajohto:

- Laaja **hyvinvointikertomus** laadittu kerran valtuustokaudessa
- Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydentilan seuranta ja raportointi luottamushenkilöjohdossa
 - Kuntalaisten elintapoja ja niissä tapahtuneita muutoksia raportoidaan valtuustolle vuosittain.
- Paikallisen turvallisuussuunnitelman laatiminen ja käsittely kunnan luottamushenkilöjohdossa
 - Paikallisen turvallisuussuunnitelman perusteella on päätetty toimenpiteistä luottamushenkilöjohdossa.
- Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen seurannan tavoitteet ja mittarit toiminta- ja taloussuunnitelmassa
 - Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa on määriteltä mittarit/tunnusluvut, joilla väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista seurataan.
- Kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista on arvioitu tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa
- Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen johtamisvastuu ja poikkihallinnollisen yhteistyön toteuttaminen
 - Kuntaan on erikseen nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelija, koordinaattori, asiantuntija tms.
- Kunnan hyvinvointitavoitteiden toteutuminen on huomioitu tälle valtuustokaudelle laaditussa investointiohjelmassa
- Kuntalaisten osallisuuden edistäminen
 - Kunnassa toimii hallituksen tai valtuuston asettama lapsiparlamentti
 - Kuntalaiset osallistuvat palveluiden kehittämiseen ja suunnitteluun asiakasraatien tai foorumien kautta

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Kuopion hyvinvointitavoitteet ovat linjassa tulevan maakuntien hyte-kertoimen kanssa:

Merkittävimpien kansansairauksien ennaltaehkäisyyn liittyvät indikaattorit
1. Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen (toiminta) 2. Kouluterveydenhuollon 8-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen (toiminta) 3. Elintapaneuvonnan toteutuminen tyyppin 2-diabetes-riskissä oleville (Käypä hoito – suositus) (toiminta) 4. Alkoholin käytön mini-intervention toteutuminen niillä terveydenhuollon asiakkailla, joilla AUDIT-testin pistemäärä on > 6 pistettä naisilla ja > 8 miehillä kalenterivuonna (Käypä hoito –suositus) (toiminta) 5. Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) rokotuskattavuus (%) (toiminta)
Ikääntyvien toimintakyvyn edistämiseen ja tapaturmien vähentämiseen liittyvät indikaattorit
6. Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalajaksot ja/tai sairaalassa hoidetut potilaat (tulos) 7. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (tulos)
Syrjäytymisen ja työelämän ulkopuolelle joutumista ehkäisevät sekä työllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät indikaattorit
8. Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat nuoret, % 20-24 –vuotiaista (tulos) 9. Työttömien terveystarkastukset, toteutuneet terveystarkastukset (1krt/v) suhteessa työttömien kokonaismäärään (toiminta) 10. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet, % 25-64-vuotiaista (tulos) 11. Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 –vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 12. Alkoholi kuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 – 80v./ 100 000 vastaavanikäistä alimmassa tuloviidenneksessä (tulos).

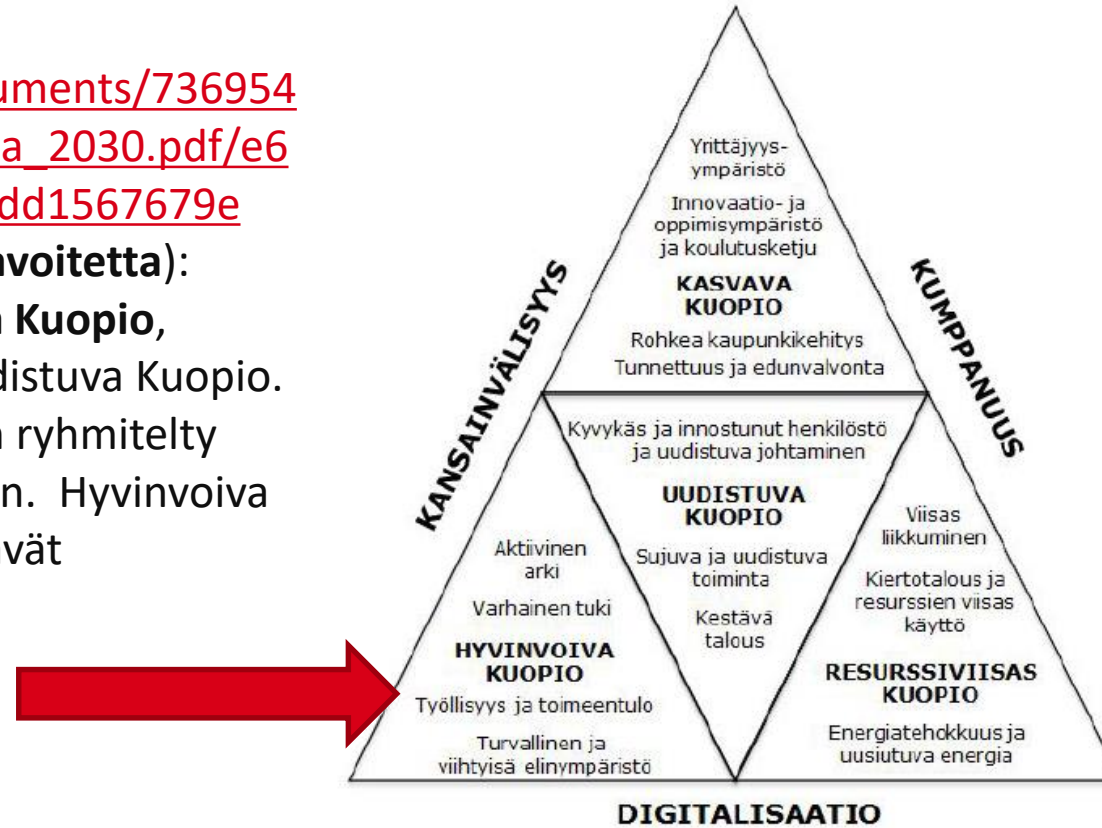
KUOPION HYVINVOINTITAVOITTEET (2018-2021) ja YHTEYS STRATEGIAAN

Kuopion strategiassa

https://www.kuopio.fi/documents/7369547/7699416/Kuopio_strategia_2030.pdf/e6c34050-8774-4682-bc7c-a2dd1567679e

on **neljä** näkökulmaa (**päätavoitetta**):

Kasvava Kuopio, **Hyvinvoiva Kuopio**,
Resurssiviisas Kuopio ja Uudistuva Kuopio.
Kuopion menestystekijät on ryhmitelty
näiden näkökulmien mukaan. Hyvinvoiva
Kuopio päätavoitteet sisältävät
hyvinvointitavoitteita.

Hyvinvointitavoitteet 2018-2021 esitteeksi: miksi?

Tavoitteena

- Lisätä tietoisuutta kaupungin yhteisistä hyvinvointitavoitteista eri palvelualueilla, lautakunnissa sekä kaupunginhallituksessa ja –valtuustossa.
- Jokainen vie eteenpäin yhteisesti sovittuja hyvinvointitavoitteita ja huomioi ne omassa työssään, päätöksenteossa ja resurssoinnissa.
- Herättää miettimään hyvinvointitavoitteiden kautta teemmekö oikeita asioita, oikein menetelmin ja riittävin resurssein hyvinvoinnin eteen.
- Esitettä jaettu hyvinvointiryhmän ja sen valmistelevan ryhmän jäsenille, kaupunginhallitukselle, -valtuustolle ja lautakunnille.
- Esitteen suunnitteli hyvinvointiryhmän valmisteleva ryhmä, hyvinvointiryhmä kommentoi, esitteen laati graafinen suunnittelija

Hyvinvoinnin edistäminen Kuopiossa

- [Kuopion hyvinvointikertomus](#)
- [Hyvinvointitavoitteet 2018-2021-esite](#)

1. TERVEET ELINTAVAT

- **Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät:** nuoret, erityisesti ammatillisten oppilaitosten, työikäiset ja ikäihmiset
- Edistetään **lasten ja nuorten hyvää ravitsemusta** sekä ruokakasvatusta ja ennaltaehkäistään ylipainoa
- Työikäiset syövät säännöllisesti ja monipuolisesti
- Edistetään **ikäihmisten** hyvää **ravitsemusta** ja ehkäistään aliravitsemusta
- Kuopiossa **ikäihmiset** ovat **aktiivisia**, toimintakykyisiä
- Kuopiossa on terveellinen ja **aktiivisuuteen kannustava ympäristö**
- **Nuoret ja ikäihmiset kokevat terveydentilansa hyväksi**
- Lapset ja nuoret **liikkuvat** vähintään suositusten mukaisesti.
- Työikäiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi

—TERVEET ELINTAVAT—

2.TURVALLINEN KUOPIO

- Ympäristö on turvallinen ja viihtyisä.
- Ketään ei kiusata tai syrjitä.
- Perheväkivalta ja kodin ulkopuolella tapahtuva väkivalta vähenee. Seksuaalista häirintää, fyysistä uhkaa ja väkivaltaa ei esiinny.
- Liikenneonnettomuudet vähenevät (moponuolet, jalankulkija- ja polkupyöräonnettomuudet, nuoret ajokortin saaneet).
- Ikäihmisten kodit ovat turvallisia asua.

—TURVALLINEN KUOPIO—

El kiusata **koti**
#kiitoskaveruudelle
viihtyvyytä
kaveri
turvallisuus
väkivallattomuus
ystävyyttä
#suojatiesuojelija
fiksusti liikenteessä

3. VARHAINEN TUKI

- Lapsiperheet saavat varhaista ja avohuollon tukea tarvittaessa (myös maahanmuuttaja-lapsiperheet).
- Ikäihmiset saavat tukea kotiin.

— VARHAINEN TUKI —

ajossa
lapsiperheet
turva
varhainen
koti
voimavarat
yhdessä
perhe
ikäihmiset
tukea kotiin
perhe
maahanmuuttajat

4. OSALLISTUVA JA VAIKUTTAVA KUNTALAINEN

- Kuntalaiset ovat aktiivisia ja heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.
- Kuntalaiset saavat tietoa ja tukea oman hyvinvointinsa edistämiseksi.
- Kukaan ei koe tahtomattaan yksinäisyyttä (erityisesti miehet 20-54v ja ikäihmiset).

5. TYÖLLISTYMINEN

- Työllistyminen ja työllisyystilanne paranevat
- -> erityisesti pitkäaikaistyöttömillä, alle 29-vuotiailla nuorilla ja ulkomaalaisilla

— TYÖLLISTYMINEN —

työpaikat
tuki ☺ työvoima
koulutus 📶 työkyky yritykset
ohjaus 💡 mielekäs tekeminen
toimeentulo 📈
elinvoima 💬 nuoret
opiskelu

Hyvinvointi on jokaisen asia.

Miten Sinä edistät
hyvinvointia?

Jatkosuunnitelmia

- Jatkossa esite, jossa myös tarkemmin näkyvillä toimenpiteet ja menetelmät. Vastaava tehty maakunnan hyte-työryhmässä.
- Hyvinvointitavoitteista viestiminen myös järjestöille ja kuntalaisille on tärkeää.

Jatkosuunnitelmia: kaupunginosittainen hv-kertomus

- Kuopio on mukana kaupunginosittaisen hyvinvointikertomuksen idealla kuntien Kokeilujalostamossa (Kuntaliitto)
- kaupunginosittaisessa hyvinvointikertomuksessa tarkoitus visualisoida karttakuvin kaupunginosien hyvinvointieroja eri indikaattorien pohjalta. (DigiPave, digitaalinen palveluverkkosuunnittelu)
- tavoitteena eri kaupunginosien hyvinvointitarpeiden hahmottaminen ja toimenpiteiden kohdentaminen alueiden tarpeiden mukaisesti.
- palvelutarpeiden ennakointi ja resurssien suuntaaminen tarpeen mukaan

Jatkosuunnitelmia: kaupunginosittainen hv-kertomus

- kaupunginosittaisen kertomukseen haasteet: alueittaisen tiedon sensitiivisyys.
- tavoitteena alueellisten hyvinvointierojen kaventuminen.
- Kuopion strategiassa on tavoitteena hyvän elämän pääkaupunki, tähän on sisäänkirjoitettu em. tavoite.

KIITOS!

Katja Maksimainen
ts.hyvinvointikoordinaattori
Kuopion kaupunki / Kansalaistoiminnan
aktivointiyksikkö
Minna Canthin katu 24, 2.krs, 70100 Kuopio
044 718 2435, [katja.maksimainen\(at\)kuopio.fi](mailto:katja.maksimainen(at)kuopio.fi)
www.kuopio.fi

Hyvän elämän pääkaupunki
Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

[etunimi.sukunimi\(at\)kuopio.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi)
www.kuopio.fi

KUOPIO